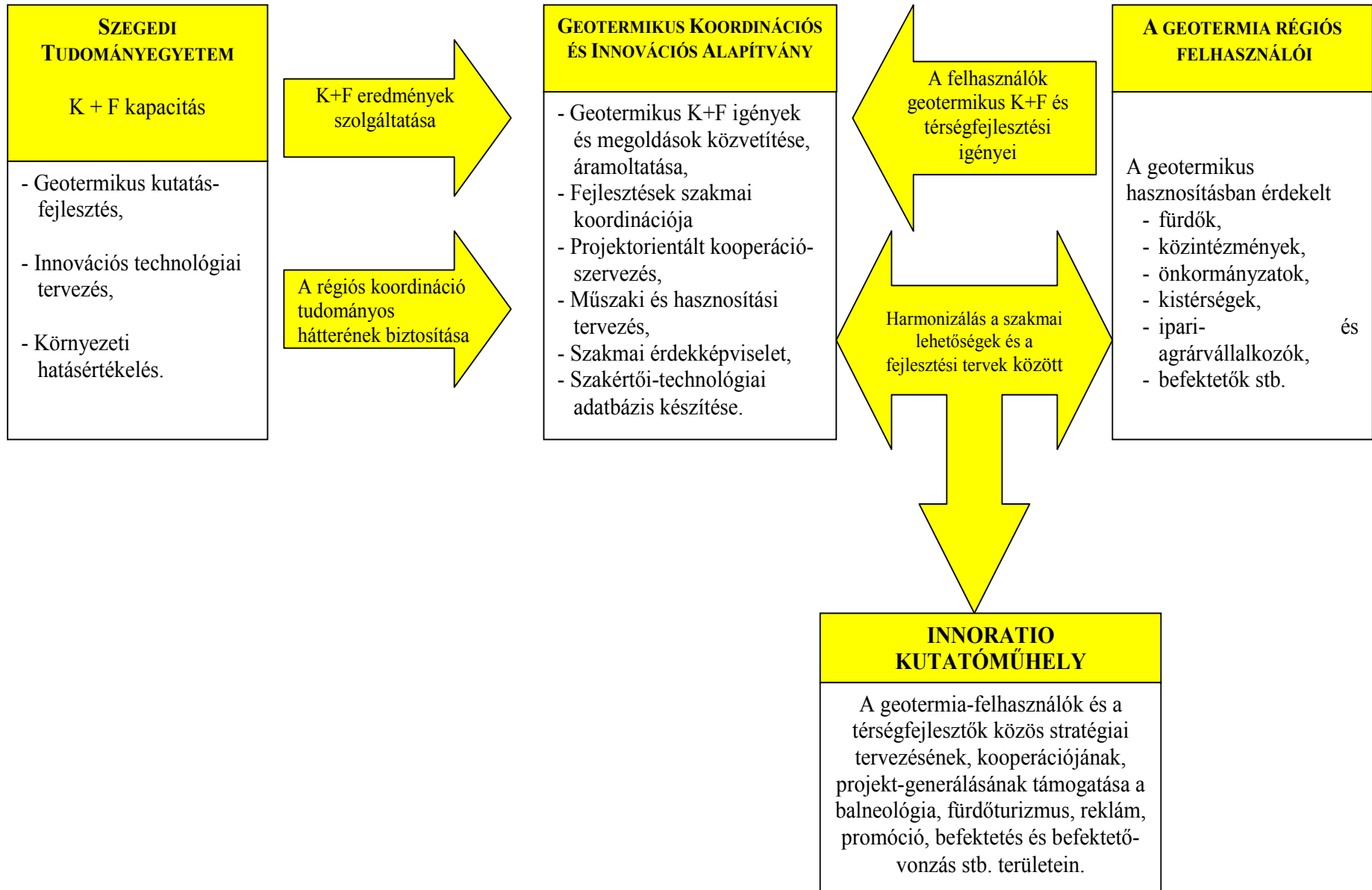

Sikeres pályázatok (problémái, nehézségei) a gyakorlatban

Kóbor Balázs PhD
Innogeo Kft.
Szegedi Tudományegyetem

Aktuális projektjeink:

- Baross-program (NKTH)
- Interreg-program
- KEOP 4.1.

Célok

- regionális hatáskörű szakmai szolgáltató- és innovációs transzfer-hálózatot kiépítése
- konkrét hasznosítható eredményeket produkáló közös kutatási-fejlesztési-tervezési-alkalmazási tevékenységek
- gazdaságosan hasznosítható kutatás-fejlesztési eredmények közvetítése gyorsan és ellenérdekeltség nélkül

Tevékenységek:

- Régiós hidrogeokémiai labor felállítása
- Tematikus tervezői klaszterek a következő témákban:
 - 1, *Fenntartható termálkitermelést megalapozó tervezés és technológia-tervezés (fenntartható termálvíztermelés, tároló repedezettség-vizsgálat, optimálisan sorbakötött hőhasznosítási rendszerek, száraz CH-kutak hasznosítása stb.),*
 - 2, *A termálkitermelés környezetvédelmi-geokémiai monitoringja (termálvízkémiai szakértés az új geokémiai labor kontrolleredményeit használva),*
 - 3, *Hőszivattyús hasznosítást megalapozó tervezések,*
 - 4, *Hő- és áramerőművek telepítését megalapozó tervezések,*
 - 5, *Kitermelési technológiák optimális kiválasztásának szakértői támogatása,*
 - 6, *Felszíni energiakinyerés optimalizálása (új típusú termoelem használattal is)*

Várt eredmények I.

- Beüzemelt hidrogeokémiai XRF labor,
- 4 kistérségi terv, stratégia, koncepció:
 - 1: *Geotermikus hasznosítás a kistérségi-önkormányzati fejlesztési koncepciókban;*
 - 2: *Fürdőturizmus és balneológia kapacitásbővítés;*
 - 3: *Közös reklám- és promócióstratégia-tervezés a geotermikus hasznosításban;*
 - 4: *Befektető-vonzás szakértői támogatása a geotermikus hasznosítással kapcsolatosan*

Várt eredmények II.

- 3 geotermikus műszaki terv, hőhasznosítási vagy kitermelési-környezetvédelmi hatástanulmány

Interreg HU-SER projekt

- **Partnerség:**

- Geotermikus Koordinációs és Innovációs Alapítvány
- Szegedi Tudományegyetem
- Mórahalom Város Önkormányzata
- Magyar Geológiai Szolgálat, Dél-alföldi Területi Hivatala

- University of Novi Sad, Faculty of Sciences
- Public Enterprise „Palić-Ludaš”
- Provincial Sekretariat for Energy and Mineral Resources
- University of Beograd, Faculty of Mining and Geology

Tevékenységek és várt eredmények I.

Szegeden

- A város egyik legnagyobb gázfogyasztójának és így közvetett szennyezőjének számító
- Szegedi Tudományegyetem Tanulmányi és Információs Központja és Könyvtára,
- Bölcsészkar épületegyüttese és Rektori Hivatala, iskolái,
- illetve az újszegedi kollégium-együttese, Biológiai Kutatólaboratóriuma, az MTA Biológiai Kutatóintézete, és a város Sportcsarnoka és Uszodája fűtésrendszerének geotermikus energiával üzemeltető kaszkad-rendszerre való felfűzését tervezzük meg (2 termelő és 2 visszasajtoló kúttal, hőközpontokkal, hő- és vízgépészettel).
- (Vegyes tulajdonosi kör!)

Tevékenységek és várt eredmények II.

Mórahalmon

- Eredeti terv:

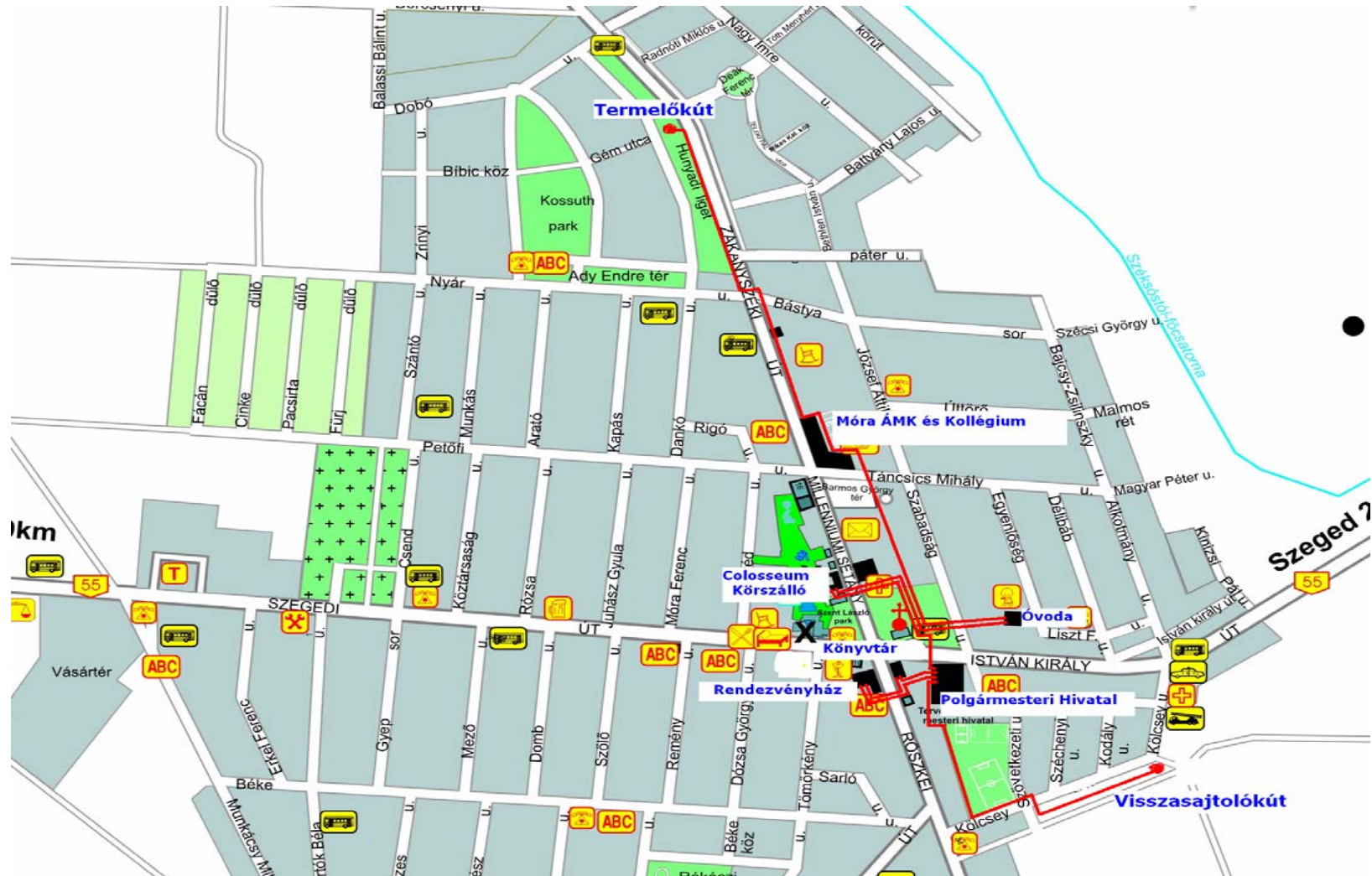
A város rendezési terveiben szereplő teljes „Új Belváros“ (közhivatalok, közintézmények, termál-lakópark) és a maradékhőt hasznosító 5 hektár(!) területű, automatizált melegház-rendszer geotermikus fűtésrendszerének kaszkad-rendszerre való felfűzését tervezzük meg (2 termelő és 2 visszasajtoló kúttal, hőközpontokkal, hő- és vízgépészettel).

Tevékenységek és várt eredmények III.

Vízbázisvédelem

- Meghatározni a térségben magyar-szerb hasznosítások által használni kívánt közös termálvíz-bázis pontos hidrogeológiai-hidrodinamikai jellemzőit, és a szerb féllel közösen megtervezni a három helyszín által igénybe vett termálvíz-bázis kitermelési monitoringrendszerének műszaki és metodikai tartalmát.
- (Eu Vízkkeretirányelv 2000/60/EK)

Mórahalmi kaszkadrendszer

A rendszer főbb mutatói I.

- A városi közintézményrendszer energiafelhasználásában 0%-ról 80% nő az alternatív energia szerepe.
- A hőellátó-rendszer felhasznált kapacitása: 2620 kW (3,5 MW előállított hő)
- Kiváltott földgáz: össz. 14.441 GJ (évi 481.907 m³)
- Emissziócsökkentés: 866 t CO₂, 318 kg NxO_x, és 605 kg CO.

A rendszer főbb mutatói II.

- Beruházási költség: 526 M Ft
- Egyszerű megtérülési ideje: 16,69 év
(hőpiac-szűkítés a pályázati forrás miatt)
- Hőelőállítás fajlagos költsége : 165 ezer Ft/kW
- Gázkiváltás fajlagos költsége: 16.636,46 Ft/t CO₂

KEOP 4.1.

Hő és /vagy villamosenergia-előállítás támogatása megújuló energiaforrásból

- Előkészítő: KVVM (mindennemű pályázati szerep nélkül).
- Kiíró: NFÜ (de azon kívül mit tesz?)
- Közreműködő szerv: Energiaközpont Kht.
- Panaszkezelés: a kiírónál és nem független szervezetnél. (NFÜ, NKTH)
- Teljes kommunikációhiány: pl. úrlapváltás azonnali hatállyal!
- 50 Mrd energiaszerkezet-váltásra?

Elvi problémák, szakmai badarságok:

- Közös pályázati szempontrendszer minden alternatív energiahordozóra.
- Közös pályázat önkormányzatoknak, non-profitoknak és többségi állami tulajdonú gazdasági társaságoknak (miközben diszkriminatív módon preferált az áramtermelés)
- A támogatás súlyozásának hiánya a stratégiai tartalékoknak megfelelően.
- Rossz törvény (23/2007 (VIII.29.) MeHVM rend.) rossz végrehajtása (indoklás nélkül):
Geotermika nem termelhet áramot?

Diszkriminatív pontozás a geotermikára nézve

- „A fejlesztés indokoltsága”:
- *4 pt – ha villamos energia és hőtermelés kombináltan jelenik meg a pályázatban (minden más eset 1, 2 pont)*
- „A projekt illeszkedése az akcióterv céljaihoz”:
- *5 pt – ha villamos és hasznos hőenergiát együttesen állít elő (minden más eset 1-3. pont)*
- *(Az akciótervnek nem célja közvetlenül a villamosenergia előállítása)*

Ellentmondások a pontozásban:

- „Megújuló hasznosításból eredő ÜHG kibocsátás csökkenés éves átlagos mértéke”:
 - *6 pont – 1000t/év CO₂ egyenérték felett*
 - *5 pont – 500-1000t/év CO₂ egyenérték felett stb.*
- „ÜHG” kibocsátás csökkentés fajlagos költsége”:
 - *10pont – Az élettartamra vetített fajlagos ÜHG kibocsátás csökkenése < 15.000 Ft/t CO₂*
 - *9 pont - Az élettartamra vetített fajlagos ÜHG kibocsátás csökkenése 15.000 – 20.000 Ft/t CO₂*
- Ugyanakkor: segédenergia-igény 0-12%ig: 6-0 pont

Érthetetlen elvárások

- Menedzsment:
- *3 pont – „Projektmenedzser/menedzsment tagok legalább 3 éve szakirányú tevékenységet folytatnak, és legalább 3 megvalósult beruházás koordinálását végezték együtt, v. részben együtt”.*
- *(Létezik ilyen Magyarországon?)*

- Hatás a biodiverzitásra:
- *4 pont (!) – ha a projekt közvetlenül szolgálja a biodiverzitás fennmaradását*
- *1 pont (!)– ha nincs érezhető hatása a biodiverzitásra*

- Munkahelyteremtés:
- *5 pont, ha legalább 20 munkahelyet teremt*
- *(Geotermika áramtermelés és agrárium nélkül?!)*

5 pont – „*ha a pályázó bizonyítja, hogy az üzemeltetés során nem keletkezik hulladék*” – bravó!

- Tájképi illesztés:
- 3 pt – kiemelt figyelmet fordítottak a tájbaillesztésre, szakértő segítségével, vagy látványtervekkel.
- 2 pt – ha irreleváns a tájba illesztés (pl. ipartelep)

- A fejlesztés szükségszerűsége:
- „***csak megújuló***ból előállított hő és/vagy villamos energia...”
- (Miközben pontozzák a segédenergia-igény százalékát!)

- A kiváltott technológia típusa:
- 4 pt – *elavult, szennyező technológia kiváltására tervezett beruházás (pl. széntüzelésű erőmű átállítása faapríték tüzelésére)*
- 3 pt – *ha az együttes rendszerhatásfok jobb mint 70%*
- (A gáz minek minősül? Miért az együttes rendszer hatásfokot kell megadni, ha nem is lehet áramot előállítani?)

Mi a pályázató szándéka?

- Pontrendszer támogatási logikája:
 - A fajlagos beruházási költség leszorítása.
 - A cash-flow gyors pozitívba fordulása.
 - A megtérülési idő lerövidítése.
 - A haszon költség arány növelése.
-
- *Célja: nagy számú kis mértékben támogatott projekt.*
 - (Kommunikációja: a támogatással minél nagyobb társfinanszírozást mozgósítani.
 - Valódi eredménye: azt támogatja kis mértékben, akinek amúgy is megéri megcsinálni a projektet. Akár ÁFA alatt is?

Horizontális prioritások

- A pályázóra vonatkozó fajlagos értékekkel számol. Ugyanazok az arányok vonatkoznak egy kkv-re, mint egy önkormányzatra.

Kellemes pályázást kívánunk!

